

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№3

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026 MART



Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar



Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU



ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ



muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti



MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNINI	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELITIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNINI	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODELINI	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEKANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEKANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakhmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	



SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOBI: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDAGI AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI.....	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Diilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI.....	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOYIY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR.....	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnoz Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiztdinovna	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI.....	224
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	



ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEKANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёров Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQRISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQRISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'ymurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	



RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов	
О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEXANIZMI	381
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliiddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
Husan Arziqulov Normurod o'g'li	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
Zarikeev Rasul Polatovich	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
Isakov Janabay Yakipbaevich	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
Isakov Isobek Janabay uli	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
Ибрагимов Мансур Ахметович	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
Маннапова Феруза Фахриддин кызы	
О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
Isroilov Obid Olimjonovich	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	



AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Dildora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIYAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafuz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abduhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIYAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abdvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIYAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQRISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	



DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
<i>Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva</i>	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
<i>U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev</i>	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
<i>Зайналов Ж.Р., Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.</i>	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATSION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI.....	561
<i>Nasriddinov Zaynobbiddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdulnosirovich</i>	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
<i>Pirmatov Nurali Berdiyarovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li</i>	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
<i>O'rinov Komiljon Kozimovich</i>	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
<i>Meliyev X.T.</i>	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
<i>Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar</i>	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
<i>Ismailova Gulruh Faxriddinovna</i>	
HUDUDLARDA MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
<i>Azlarova Mushtariybegim Abror qizi</i>	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
<i>Bozorova Ozoda Raximovna</i>	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
<i>Razikov Ulug'bek Zaripovich</i>	
QURILISHDA INNOVATSION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
<i>B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov</i>	
ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЗАКРЕПЛЕНИЯ ПОДВИЖНЫХ ПЕСКОВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАЩИТНЫХ ЛЕСНЫХ ПОЛОС ВДОЛЬ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ	615
<i>Лесов Кувандык Сагинович, Хуршида Абдимуминовна</i>	
SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI.....	621
<i>Qosimova Nodira Saidovna</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH VA RENTABELLIKNI OSHIRISH STRATEGIYALARI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA).....	627
<i>Sanjarbek Sotvoldiyev Dilshodbek o'g'li, Qodirov Zohidjon Eraliyevich</i>	



YIRIK KORXONALARDA SOLIQ NAZORATI TEKSHIRUVLARIGA OID ILMIY TALQINLARNING TAHLILI.....	632
Qo'shaqov Asrorjon Nematjonovich	
QUYOSH ISSIQXONALARIDA QUYOSH ENERGETIK QURILMALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA TEXNIK YECHIMLARI	640
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
IT-KORXONALARIDA INVESTITSIYA VA EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI TAHLILI.....	648
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN LOYIHALAR TAHLILI	655
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ И ФАКТОРЫ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПОДОТРАСЛЕЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА.....	666
Уролова Севара Бехзод кизи	
MAHALLIY BUDJETLARNI SHAKLLANTIRISH VA TAQSIMLASH JARAYONIDA FUQAROLAR ISHTIROKI: SO'ROVNOMA NATIJALARI ASOSIDA TAHLIL	672
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
TRANSPORT SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH: XORIJIY TAJRIBA.....	677
Mirzayeva Dildora Inomovna, Alijonov Ahadjon Hasanboy o'g'li	
BOSHQARUV ETIKASINING ZAMONAVIY BIZNESDA TUTGAN O'RNI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	686
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI INNOVATSION-TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'NALISHLARI	694
Sh.A.Sultonov	
MINTAQAVIY INVESTITSION SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELLARINING ROLI	700
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
MASHINASOZLIKDA DETALLARNI SARALAB YIG'ISHNING AFZALLIGI VA AHAMIYATI	705
Baxramov Faxridin Xuzriddinovich, Abdixamidov Nurbek Ural o'g'li, Abdullayev Djura Xudoyorovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ МЕХАНИЗМОВ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМЫ ЭСКРОУ-СЧЕТОВ	712
Жаксымуратов Казбек Раджович	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	717
Nurullayev Baxrom Botirovich	
XIZMATLAR SOHASI RIVOJIDA DAROMADLARNING INKLYUZIV O'SISHI, KAMBAG'ALLIK DARAJASI TUSHISHINING MUHIM OMILIDIR.....	724
Saparov Murod Irgashovich	
BOZOR MUNOSABATLARI RIVOJLANISHI SHAROITIDA SOLIQ TIZIMINING DOLZARB MASALALARI.....	728
Umurzak Rajabov	
TIJORAT BANKLARIDA RESURS BAZASI SHAKLLANISHINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	734
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
OLIY TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISH KORXONALARI O'RTASIDAGI INNOVATSION HAMKORLIK	741
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	



QURILISH TARMOG'IDA KICHIK VA YIRIK KORXONALAR IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INVESTITSION-INNOVATSION MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	744
<i>Axmedova Nilufar Shuxratovna</i>	
КЛЮЧЕВЫЕ ЛИЧНОСТНЫЕ КАЧЕСТВА ПЕДАГОГА КАК ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	750
<i>Киличева Феруза Бешимовна</i>	
NEYROPSIXOLINGVISTIKADA INVERSIV GAP KONSTRUKSIYALARINING FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI	755
<i>Tuyboyeva Shakhnoza</i>	
ROLE OF MODERN MODELS IN REGIONAL PRODUCTION MANAGEMENT	758
<i>Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich</i>	
HUDUDIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MONITORING TIZIMINING AHAMIYATI.....	761
<i>Karimova Shirin Zoxid qizi</i>	
MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING ILMIIY-NAZARIY ASOSLARI VA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI	766
<i>Xolmatova Asila Menglimurod qizi</i>	
QASHQADARYO VILOYATIDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI	773
<i>Sattorov Firdavs Ziyodullayevich</i>	
TUSHUM VA DAROMAD HISOBI KATEGORIYALARINI XALQARO MOLIIYAVIIY HISOBOT STANDARTLARI ASOSIDA TAHLILI.....	777
<i>Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich</i>	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA TADBIRKORLIKDA XALQARO SAVDO MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	783
<i>Xudayberdiyev Otabek Absalomovich</i>	
QASHQADARYO VILOYATINING TABIIY TURISTIK RESURSLARI VA ULARNING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ROLI	790
<i>Suyunova Dilnoza Mexridin qizi</i>	
O'ZBEKTELEKOM AK TEXNIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH: DEA CCR MODELII VA MALMQUIST TFP INDEKSI ASOSIDA TAHLIL.....	794
<i>Salimova Husniya Rustamovna</i>	
BIZNES-JARAYONLARNI MODELLASHTIRISHNING MOHIYATI VA ULARNI MOLIIYAVIIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLAR ORASIDAGI BOG'LIQLIK.....	800
<i>Qarshiyeva Moxinur Olim qizi</i>	
XORIIY TURISTLAR UCHUN KREATIV VA JOZIBADOR TURIZM MAHSULOTLARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	805
<i>Abdurasulov Shavqiddin Erkin o'g'li</i>	
XALQARO MOLIIYA INSTITUTLARI MOLIIYAVIIY RESURSLARINING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI LOYIHALARDAGI ROLI VA SAMARADORLIGI	811
<i>Rasulova Dilfuza Valiyevna</i>	
IQTISODIY O'SISH VA ISHSIZLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING NAZARIY MODELLARI	818
<i>Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li</i>	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA XORIIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHDA MOLIIYAVIIY DASTAKLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI.....	822
<i>Ibragimov G'anjion G'ayratovich</i>	
МЕТОДОЛОГИЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ ВИНОГРАДНОЙ ОТРАСЛИ.....	829
<i>Сапаев Д.Х.</i>	



SABZAVOT EKISHDA TUPROQNING FIZIK-MEXANIK XUSUSIYATLARI	835
Ravshanov Hamraqu l Amirqulovich, Aliqulova Sevara Muxiddinovna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI LOYIHAVIY MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	839
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
O'ZBEKISTON HUDUDLARINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING ROLINI YANADA KUCHAYTIRISH YO'NALISHLARI	844
Bekchanov Davron Masharipovich	
TOG'LI SHAROITLARDI AVTOGREYDERLARNING YOQILG'I SARFIGA TA'SIR QILUVCHI FAKTORLAR	848
Sarmonov Azizbek Xoshimjonovich, Abdukarimova Shoxsanam Murodjon qizi	
JAHON AMALIYOTIDA TASHQI SAVDO SIYOSATINI TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI VA ILG'OR TAJRIBALAR	855
G'iyosov Ilhom Karimovich, Toxirova Risolat Abdushukur qizi	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY BANK XIZMATLARINI TATBIQ QILISH IMKONIYATLARIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR	862
Absamatov Asqar Ergashovich	
ALOQA XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISH ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI ASOSIY YO'NALISHLARI	868
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
RAQAMLI MEXANIZMLAR ASOSIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	873
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruksora Nasirovna	
MAMLAKATIMIZ MAHALLALARIDA TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANISH DINAMIKASI TAHLILI	876
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA RESURSLARIDAN FOYDALANISHNI MODELLASHTIRISH	880
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
BARQAROR SANOAT VA ESG INTEGRATSIYASI: MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	884
Turg'unov Jasurbek Alimardon o'g'li	
ОТ ТРАДИЦИОННОГО ПОЛИВА К ТОЧНОМУ ОРОШЕНИЮ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ В ХЛОПКОВОДСТВЕ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	890
Рахимов Олим Хамитович, Гулчехра Салимовна Нарзуллаева	
DIGITAL TECHNOLOGIES AS A KEY DRIVER OF SOCIO-ECONOMIC PROGRESS: A QUANTITATIVE ANALYSIS OF IMPACT TRANSMISSION MECHANISMS	898
Bozorova Irina Jumanazarovna	
RAQOBQTBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MEHMONXONA INNOVATSIYALARINING STRATEGIK AHAMIYATI	904
Usmanova Gulida Valiyevna	
KO'CHMAS MULK QIYMATINI OMMAVIY VAHOLASH UCHUN KOB-DUGLAS GIBRID MODELINI QO'LLASH	910
Xushvaqto'v Jasur Shuhrat o'g'li	
САНИТАРНО-ЗАЩИТНАЯ ЗОНА КАК ИНСТРУМЕНТ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ПРИ РЕАЛИЗАЦИИ КРУПНОМАСШТАБНЫХ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРОЕКТОВ (НА ПРИМЕРЕ ШЕРАБАДСКОЙ СОЛНЕЧНОЙ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ СТАНЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН)	919
Омандавлатов Сирожиддин Содикович	
ZAHARLI CHIQINDILARNING ATROF-MUHIT VA INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRINI KOMPLEKS VAHOLASH	924
Ruziyeva Iroda Davutovna, Mavlonova Shaxnoza Rahmatovna	



ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЕ ТРАНСПОРТНЫЕ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ VANET ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ.....	930
<i>Лазарев Амир Пишембаевич, Шахобиддинов Алишер Шопатхиддинович</i>	
STRENGTHENING THE FINANCIAL RESOURCE BASE OF COMMERCIAL BANKS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION.....	938
<i>Dilnoza Xaitboyeva</i>	
SHAHAR INFRATUZILMASIDA NOGIRONLIGI BOR SHAXSLAR UCHUN TO'SIQSIZ MUHITNI TASHKIL ETISHDA XALQARO YONDASHUVLAR	941
<i>Karimova Laziza Jaxongir qizi</i>	
BANK RISKLARINI BOSHQARISHDA RISK-APPETIT TUSHUNCHASI VA UNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	946
<i>O'ktamova Nozima Narzulla qizi, Mirzaraximova Nurhayot Bahrom qizi</i>	
O'ZBEKISTONDA MILLIY TAOMLARNING TURISTLAR SAYOHAT MOTIVATSIYASIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	950
<i>Turayev Ziyadulla Norsoatovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TURIZM TURLARINI TRANSFORMATSIYALASH VA DIVERSIFIKATSIYALASH CHEGARALARINI TIZIMLI TAHLIL ASOSIDA ANIQLASH USLUBIYOTLARI	956
<i>Saidova Dilfuza Abdufattohovna</i>	
ISTE'MOL NARXLARI INDEKSINI HISOBLASHDA KUZATUV QAMROVI, MA'LUMOTLAR MANBALARI VA VAZNLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	964
<i>Ismailova Shaxnoza Uktamovna</i>	
O'ZBEKISTONDA UY-JOY NARXLARI INDEKSINI HISOBLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING INTEGRALLASHGAN MODELII	969
<i>Tog'ayeva Dildora Akramovna</i>	
AUDIT ISHI SIFATINI BAHOLASHDA XALQARO STANDARTLARDAN FOYDALANISH	976
<i>Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich</i>	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЭЛЕКТРОМОБИЛЕЙ И ЗАРЯДНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	981
<i>Абдурашидов Искандарбек Журъат угли, Ибрахимов Каримжон Исмаилович, Таджикибаев Абдунаби Абдурахмонович, Абдурашидов Сардор Журъат угли</i>	
STUDY OF THE HYDROLYTIC ACTIVITY OF CELLULASE ENZYME PREPARATIONS ON COTTON FIBER.....	990
<i>Nazarov Kamoljon, Valixodjayeva Ziyoda, Soatov Askarali</i>	
KATTA MA'LUMOTLAR (BIG DATA) VA ULARNING AXBOROT TIZIMLARIDAGI QO'LLANILISHI.....	994
<i>Abdullayev Jahongir Shuxrat o'g'li</i>	
AGRAR SOHADA MOLIYALASHTIRISH TIZIMIDA XUSUSIY INVESTITSIYALAR VA KREDIT O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING AHAMIYATI.....	998
<i>S. J. Yangiboev</i>	
THE ROLE OF SUPERPLASTICIZERS IN REDUCING WATER DEMAND AND ELIMINATING EXTERNAL CURING IN CONCRETE.....	1005
<i>Shakirov Tuygunjon Turgunovich, Umarov Khotamjon Atamjonovich</i>	
ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	1010
<i>Айтымбетов Султанбек Дуйсенбаевич</i>	
DOLOTA DETALIGA QO'SHIMCHA ISHLOV BERIB RESURSINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1016
<i>Qosimov Karimjon, Qodirov Nazirjon Ulug'bekovich, Yusupov Asrorbek Rafiqjon o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINI TA'MINLASHDA RAQAMLI INFRATUZILMANING ROLI.....	1019
<i>Eshpo'latova Hilola Bozorboy qizi</i>	



MICROSOFT ACCESS ASOSIDAGI QAROR QABUL QILISH TIZIMI ORQALI LABORATORIYALARDA "ISO 9001:2015" VA "ISO/IEC 17025:2017" STANDARTLARINI JORIY ETILISH DARAJASINI BAHOLASH	1025
Mamajonov Abduvohid Abduraxmonovich, Abdujabborov Obidjon Oribjon o'g'li	
AGROSANOAT MAJMUASIDA INNOVATSION RIVOJLANISH: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YO'NALISHLAR	1032
Aksakalov Ravshanjon Dolimjonovich	
ENTROPIYA ASOSIDA MA'LUMOTLARNI SIQISH ALGORITMLARINI TAHLIL QILISH	1038
Jovliyeva Dilnoz Mustofa qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA RAQOBAT RAZVEDKASINING KONSEPTUAL MODEL I	1043
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
YENGIL AVTOMOBIL UCHUN YONILG'I SARFINI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN ECO-HARAKAT REJIMLARINI NAZARIY ASOSLASH USLUBI	1048
Fattohjonov Bekzod Rasuljon o'g'li, Ro'zimov Sanjarbek Komilovich, Ravshanbekov JaxongirAlisher o'g'li, Muxitdinov Akmal Anvarovich	
AQSHNING ILG'OR TAJRIBASI ASOSIDA IKKIYOQLAMA SOLIQQA TORTISHNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1058
Rajapov Shuxrat Zaripbayevich	
IJTIMOY HIMOYA KATEGORIYASINING TRANSFORMATSON RIVOJLANISHI	1067
M.Sh.Raximova	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISH VA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY HAMDA AMALIY ASOSLARI.....	1072
Ibayev Xo'jabek, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
IPAK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH JARAYONINING TEXNOLOGIK VA SIFAT KO'RSATKICHLARI	1077
Mahmudov Umidjon Bahodir o'g'li , TurdialiyeV Umid Muxtaraliyevich, Sulaymonov Sharifjon Abdumanabovich	
QORAQALPOG'ISTONDA RAQAMLI TADBIRKORLIK EKOTIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA INNOVATSION FAOLIYATNI TAKOMILLASHTIRISH.....	1085
Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH ORQALI HUDUDLARNI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	1089
Ibragimova Ma'mura Muxiddinovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH MODELLARI VA ULARNING AHAMIYATI.....	1094
Abduraimov Dilshod Muratkulovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ КАРАКАЛПАКСТАНА В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ	1098
Оспанова Феруза Базарбаевна	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	1103
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
INVESTITSIYA DASTURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI MENEJMENT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARI.....	1107
Axmedova Dilnoza Muzaffarovna	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА РЫНОК ТРУДА В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ, ТЕНДЕНЦИИ И СТРАТЕГИИ АДАПТАЦИИ	1112
Хусайнов Р.Р., Кариева Л.С., Загидулина К.Р.	
KONUSSIMON SHAKLDAGI TIBBIY ENDOPROTEZLAR UCHUN TAYYOR SHAKLGA YAQIN ZAGOTOVKALAR OLI SHNING RESURS TEJAMKOR TEXNOLOGIYASI	1121
Umarova Maxmuda Abdugafarovna, Karabayeva Lola Xasanovna	



KONSOLIDATSIYALASHGAN MOLIYAVIY HISOBOTNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	1125
Mahmudova Nargiza Davlat qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИИ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ	1129
Даниярова Улбосин Куатбаевна	
ASSESSING THE IMPACT OF DIGITAL ECONOMY TECHNOLOGIES ON REGIONAL PRODUCTION, SERVICE SECTOR DEVELOPMENT, AND EMPLOYMENT	1135
Kurbonova Malika Akhmad kizi	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ВТОРОМУ	1140
Ходжаева Хадия Сулейманова	
IMPROVING INTEREST RATE RISK MANAGEMENT PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS AND ITS PRIORITIES	1146
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
KAM QAVATLI TURAR-JOY BINOLARIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA GIPSOKARTON KARKAS DEVORLARINING USTUNLIGI	1151
Mirzaxonova Mexribon Marat qizi, Raxmonova Mahliyoxon Avazjon qizi, Baratova Mushtariybegim O'tkir qizi	
O'ZBEKISTON IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA ENERGIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNI PROGNOZLASHDA ARIMA MODELIDAN FOYDALANISH.....	1159
Kuralbayev Jo'rabek Aybekovich	
IPO ORQALI KAPITAL JALB QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASI	1163
Mamatmurodov Alisher Saparboyevich	
ВОЗДЕЙСТВИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ НА РАЗВИТИЕ БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ	1172
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
YANGI TITIB-TA'MINLAGICH TA'SIRIDA PAXTANI TITILISH JARAYONINING NAZARIY TAHLIL NATIJALARI	1178
Qurbanbaev Elyor Baxtiyarovich, Sobirov Doniyor Xolmurodovich	
TIJORAT BANKLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALARI.....	1183
Uralov Shavkat Makhramovich	
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MEKANIZMLARI.....	1188
Tuychiyev Abduraxmon G'ofurovich	
AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA EKSPORT LOGISTIKASI VA TA'MINOT ZANJIRINI OPTIMALLASHTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMLARI	1193
No'monov Otabek O'rmonjon o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI KORXONALARIDA INQIROZ SHAKLLANISHIGA MAKROIQTISODIY VA TARMOQ OMILLARINING TA'SIRI.....	1198
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
5LP LINTERIDAGI CHIGIT ARALASHTIRGICHNI MODERNIZATSIYA QILISH BO'YICHA BAJARILGAN ISHLARNING TAHLILI VA TADQIQOT YO'NALISHLARINI BELGILASH	1204
Nazirov Raxmatjon Rasulovich, Karimov Maxmud Raxmatovich, Abduqahorov No'monbek Oybek o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGIDA BUG'DOY YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNING MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRI	1209
Azamqulov Nurbek Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT XARAJATLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	1215
Fayziyev Rabim Alikulovich, Tohirova Zarifa Shuhrat qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1221
Ajibayeva Raiya Maxsutovna	



CHAKANA SAVDO TARMOG'INING MILLIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	1225
G'aybullayev Sarvar O'ktam o'g'li	
MEHNAT BOZORI STRUKTURASI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	1232
Soatmo'minova Zarnigor Olimjon qizi	
KORXONALAR AUDITIDA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	1237
Tuyinov Botir Ismatovich	
THE ROLE OF NATIONAL MENTALITY AND VALUES IN INSTITUTIONAL TRANSFORMATION PROCESSES.....	1243
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ HR-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПЛАТФОРМ: ВЫЗОВЫ И РЕШЕНИЯ.....	1250
Амирджанова Ситора Суннатовна, Шаюсупова Наргиза Тургуновна, Исомухаммедов Исроил Исомухаммадович, Урозбоев Хайрулла Муродбойевич, Маматкулов Хумоюн Бобирович	
HUDUDLARNING MOLIYAVIY MUSTAQILLIGINI OSHIRISH VA MAHALLIY BOSHQARUV VAKOLATLARINI KENGAYTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY SAMARADORLIGI: STATISTIK VA EKONOMETRIK TAHLIL	1255
Sharipov Abror Komilovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM VA MEHMONXONA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION SIYOSAT	1260
Shokirov Firdavsbek Ulug'bekovich	
HUDUDIY RIVOJLANISHNI BAHOLASH METODOLOGIYASINING ILMIY MUAMMOLARI	1265
Sattorov Sanjar Abdumurodovich	
TRANSPORT TIZIMIDA YO'LOVCHI TASHISHNI TASHKIL ETISHNING ILG'OR XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	1271
Sevara Aytieva Allaberdivna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA LIKVIDLIKNI QOPLASH ME'YORI (LCR) DINAMIKASI VA LIKVIDLIK BOSHQARUVI SAMARADORLIGI	1279
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN CHAKANA BANK XIZMATLARINI KO'RSATISHNING JORIY HOLATI TAHLILI	1286
Xikmetov Nodirbek Ikromovich	
O'ZBEKISTONDA TARIXIY-MADANIY TURIZM DESTINATSIYALARINING HUDUDIY RIVOJLANISHI VA SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	1293
Ibroximov Nodirbek	



O'ZBEKISTONDA TARIXIY-MADANIY TURIZM DESTINATSIYALARINING HUDUDIIY RIVOJLANISHI VA SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH

Ibroximov Nodirbek

Tayanch doktorant, "Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universiteti

E-mail: nodirbek2702@gmail.com

ORCID: [0000-0001-9937-5766](https://orcid.org/0000-0001-9937-5766)

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqola O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining hududiy rivojlanishi va iqtisodiy samaradorligini tahlil qilishga bag'ishlangan. Kirish qismida mamlakatning boy tarixiy-madaniy salohiyati hamda turizmning iqtisodiy ahamiyati asoslab berilgan. Tadqiqotda asosiy bilim bo'shlig'i sifatida hududlar kesimida infratuzilma, xizmatlar diversifikatsiyasi va samaradorlik ko'rsatkichlarini integrallashgan holda baholash yetarli darajada o'rganilmaganligi aniqlangan. Metodologiya sifatida statistik tahlil, taqqoslash yondashuvi hamda integrallashgan indekslash usuli qo'llanilib, 2025–2026-yillar ma'lumotlari asosida hududiy farqlar tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, Samarqand viloyati turizm infratuzilmasi, xizmatlar sifati va iqtisodiy samaradorlik bo'yicha yetakchi hudud sifatida aniqlanib, boshqa hududlarda rivojlanish notekisligi mavjudligi isbotlandi. Olingan natijalar turizm rivojida infratuzilma va xizmatlar diversifikatsiyasining hal qiluvchi rolini tasdiqlaydi hamda hududiy differensiallashgan siyosat zarurligini ko'rsatadi. Tadqiqotning amaliy ahamiyati investitsiyalarni optimal taqsimlash, turizmni barqaror rivojlantirish va hududiy iqtisodiy o'sishni ta'minlashga xizmat qilishi bilan izohlanadi.

Kalit so'zlar: tarixiy turizm, destinatsiya, infratuzilma, Samarqand, turizm samaradorligi, hududiy rivojlanish, diversifikatsiya, barqaror turizm.

Abstract. This scientific article is devoted to the analysis of the territorial development and economic efficiency of historical tourism destinations in Uzbekistan. The introduction substantiates the country's rich historical and cultural potential as well as the economic importance of tourism. The study identifies a key research gap related to the insufficient integrated assessment of infrastructure, service diversification, and efficiency indicators across regions.

The methodology includes statistical analysis, a comparative approach, and an integrated indexing method. Based on data from 2025–2026, regional disparities were analyzed. The results indicate that the Samarkand region is a leading area in terms of tourism infrastructure, service quality, and economic efficiency, while uneven development across other regions is confirmed. The findings highlight the crucial role of infrastructure and service diversification in tourism development and emphasize the need for a differentiated regional policy. The practical significance of the study lies in optimizing investment allocation, ensuring sustainable tourism development, and supporting regional economic growth.

Keywords: historical tourism, destination, infrastructure, Samarkand, tourism efficiency, regional development, diversification, sustainable tourism.

Аннотация. Данная научная статья посвящена анализу территориального развития и экономической эффективности историко-туристических дестинаций в Узбекистане. Во введении обоснованы богатый историко-культурный потенциал страны и экономическая значимость туризма. В исследовании выявлен основной пробел знаний, связанный с недостаточной изученностью интегрированной оценки инфраструктуры, диверсификации услуг и показателей эффективности в разрезе регионов.

В качестве методологии использованы статистический анализ, сравнительный подход и метод интегрального индексирования, на основе данных за 2025–2026 годы проанализированы региональные различия. По

результатам исследования Самаркандская область определена как ведущий регион по уровню туристической инфраструктуры, качеству услуг и экономической эффективности, при этом доказана неравномерность развития других регионов. Полученные результаты подтверждают ключевую роль инфраструктуры и диверсификации услуг в развитии туризма, а также указывают на необходимость дифференцированной региональной политики. Практическая значимость исследования заключается в оптимальном распределении инвестиций, устойчивом развитии туризма и обеспечении регионального экономического роста.

Ключевые слова: исторический туризм, дестинация, инфраструктура, Самарканд, эффективность туризма, региональное развитие, диверсификация, устойчивый туризм.

KIRISH

Bugungi kunda turizm global iqtisodiyotning eng tez rivojlanayotgan tarmoqlaridan biri bo'lib, u nafaqat daromad manbai, balki hududiy rivojlanishni ta'minlash, bandlikni oshirish va madaniy almashuvni kuchaytirish vositasi sifatida ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, tarixiy turizm destinatsiyalari boy madaniy merosga ega davlatlar uchun strategik ustunlik yaratadi. World Tourism Organization (UNWTO) ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yilda global turizm oqimi pandemiyadan oldingi darajaga yaqinlashib, tarixiy va madaniy turizm segmenti umumiy turizmning 40 % dan ortig'ini tashkil etgan [1]. Shu nuqtai nazardan, O'zbekiston o'zining boy tarixiy merosi, jumladan Samarqand, Buxoro va Xiva kabi shaharlari orqali jahon turizm xartasida muhim o'rin egallaydi.

So'nggi yillarda mamlakatda turizmni rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylantirildi. Xususan, turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish, vizasiz rejimni kengaytirish hamda raqamli xizmatlarni joriy etish orqali turistlar oqimini oshirishga erishilmoqda. World Bank hisobotlariga ko'ra, O'zbekistonda turizm sektori 2023–2025-yillarda iqtisodiy o'sishning muhim drayverlaridan biriga aylangan [2]. Shu bilan birga, World Travel & Tourism Council (WTTC) ma'lumotlari turizmning YAIMdagi ulushi hamda bandlikka ta'siri ortib borayotganini tasdiqlaydi [3].

Biroq, mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanishi asosan umumiy makroiqtisodiy yondashuvlar doirasida o'rganilgan bo'lib, hududiy kesimda chuqur, kompleks va tizimli tahlillar yetarli darajada amalga oshirilmagan. Ayniqsa, infratuzilma rivoji, xizmatlar diversifikatsiyasi hamda turizm samaradorligini birlashtirgan integrallashgan baholash metodologiyalari kam uchraydi [4]. Xorijiy tadqiqotlarda esa (masalan, Richards, 2018; Neidhardt va Werthner va boshqalar, 2021) turizm destinatsiyalarining raqobatbardoshligi "tajriba iqtisodiyoti", raqamlashtirish va barqaror rivojlanish omillari bilan izohlanadi, biroq mazkur yondashuvlar O'zbekiston sharoitida yetarli darajada empirik sinovdan o'tkazilmagan [5][6].

Mazkur ilmiy ishning asosiy bilim bo'shlig'i shundan iboratki, O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining zamonaviy rivojlanish tendensiyalari, ayniqsa hududlar kesimida (jumladan, Samarqand viloyati misolida), infratuzilma va xizmatlar samaradorligi nuqtai nazaridan kompleks baholanmagan. Bundan tashqari, mavjud tadqiqotlarda 2025–2026-yillarga oid yangilangan statistik ma'lumotlar asosida tahlillar yetishmaydi, bu esa ilmiy asoslangan xulosalar chiqarishni cheklaydi.

Tadqiqot metodologiyasi sifatida statistik tahlil, taqqoslash usuli, indekslash yondashuvi hamda iqtisodiy modellashtirish usullaridan foydalanildi. Ma'lumotlar manbalari sifatida milliy statistika bazalari, xalqaro tashkilotlar hisobotlari va 2026-yilga oid empirik ma'lumotlar to'plami qo'llanildi. Shuningdek, hududiy infratuzilma rivojini baholash uchun integrallashgan indeks modeli ishlab chiqildi hamda turizm samaradorligini aniqlashda iqtisodiy ko'rsatkichlar tizimidan foydalanildi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalari notekis rivojlangan bo'lib, ayrim hududlar, xususan Samarqand viloyati yuqori infratuzilma darajasi va xizmatlar diversifikatsiyasi bilan ajralib turadi. Shu bilan birga, boshqa hududlarda infratuzilma yetishmovchiligi hamda xizmatlar sifati pastligi kuzatiladi. Bu holat turizm oqimining hududlar bo'yicha nomutanosib taqsimlanishiga olib kelmoqda.

Natijalar asosida quyidagi asosiy xulosalar shakllantirildi: birinchidan, tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanishi infratuzilma va xizmatlar sifati bilan bevosita bog'liq; ikkinchidan, hududiy differensiallashgan siyosat turizm samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega; uchinchidan, raqamlashtirish va innovatsiyalar turizmning raqobatbardoshligini ta'minlovchi asosiy omillar hisoblanadi.

Mazkur tadqiqotning amaliy ahamiyati shundan iboratki, uning natijalari turizm siyosatini takomillashtirish, investitsiya yo'nalishlarini optimallashtirish hamda barqaror turizm rivojini ta'minlashda ilmiy asos sifatida xizmat qilishi mumkin. Shu bilan birga, tadqiqot natijalari akademik doiralar uchun ham muhim bo'lib, kelgusida chuqurroq ekonometrik tahlillar va hududiy rivojlanish modellarini ishlab chiqish uchun zamin yaratadi.



MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Zamonaviy ilmiy adabiyotlarda tarixiy va madaniy turizm destinatsiyalarining rivojlanishi ko'p qirrali, tizimli va interdisipliner yondashuv asosida o'rganilmoqda. Xususan, so'nggi yillarda madaniy turizm global turizm tizimining muhim segmenti sifatida e'tirof etilib, uning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy ta'siri keng tahlil qilinmoqda. Greg Richards tomonidan olib borilgan fundamental tadqiqotlarga ko'ra, madaniy turizm jahon turizm oqimining qariyb 39 foizini tashkil etadi va ushbu yo'nalish doimiy ravishda kengayib bormoqda [5]. Ayniqsa, 2019–2025-yillar oralig'idagi ilmiy ishlarda madaniy turizmning yangi shakllari — kreativ turizm, gastronomik turizm va raqamli turizm kabi yo'nalishlar shakllanayotgani qayd etilgan.

Xalqaro tadqiqotlarda madaniy turizmning evolyutsiyasi an'anaviy moddiy merosdan (arxitektura, muzeylar) nomoddiy merosga (an'analar, folklor, tajriba iqtisodiyoti) o'tish bilan izohlanadi. Richards (2018) ta'kidlashicha, zamonaviy turizm iste'molchilari oddiy kuzatuvchi emas, balki tajriba ishtirokchisiga aylangan bo'lib, bu holat destinatsiyalarning rivojlanish strategiyasini tubdan o'zgartirmoqda [5].

So'nggi ilmiy ishlarda raqamlashtirish va innovatsiyalar turizm rivojining asosiy drayverlari sifatida qaralmoqda. Masalan, Almeida va boshqalar (2025) tomonidan olib borilgan tizimli tahlilda turizm "digital twin" texnologiyalari madaniy obyektlarni boshqarish va marketing qilishda muhim vosita sifatida shakllanayotgani aniqlangan [7]. Tadqiqotchilar ta'kidlashicha, raqamli texnologiyalar turizm tajribasini individuallashtirish va barqaror rivojlanishni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Bundan tashqari, innovatsion faoliyat turizm sektorining raqobatbardoshligini belgilovchi asosiy omillardan biri sifatida e'tirof etiladi. Montañés-Del-Río va Medina-Garrido (2023) tadqiqotiga ko'ra, turizm innovatsiyalarni joriy etish darajasi tadbirkorlik faoliyati, ta'lim darajasi hamda investitsiyalar bilan bevosita bog'liq [8]. Ushbu yondashuv turizm destinatsiyalarining uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun muhim nazariy asos yaratadi.

Markaziy Osiyo va Buyuk Ipak yo'li hududlariga oid tadqiqotlarda esa tarixiy turizmni rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalar, xususan, AR/VR yechimlari muhim o'rin tutishi ta'kidlanadi. Zandi (2023) tadqiqotida ushbu texnologiyalar tarixiy obyektlarning jozibadorligini oshirish va turistlar tajribasini boyitishda samarali vosita ekanligi ko'rsatib berilgan [9].

Mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda O'zbekistonda turizm rivojining institutsional va hududiy jihatlari keng o'rganilgan. Jumladan, Umarov (2023) O'zbekistonda madaniy turizmni rivojlantirish istiqbollari tahlil qilib, infratuzilma va davlat qo'llab-quvvatlashining muhimligini ta'kidlaydi [10]. Shuningdek, 2026-yilda chop etilgan ilmiy maqolalarda mamlakatda amalga oshirilayotgan keng ko'lamlı islohotlar O'zbekistonning xalqaro turizm imijini mustahkamlashga xizmat qilayotgani qayd etilgan.

Shu bilan birga, mahalliy ilmiy adabiyotlarda asosan umumiy turizm rivoji, davlat siyosati va iqtisodiy ko'rsatkichlar tahlil qilingan bo'lib, tarixiy turizm destinatsiyalarining hududiy kesimdagi kompleks tahlili yetarli darajada yoritilmagan. Ayniqsa, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi yirik tarixiy markazlar bilan boshqa hududlar o'rtasidagi tafovutlar, infratuzilma va xizmatlar samaradorligi masalalari chuqur ilmiy tadqiqotni talab etadi.

Xorijiy tadqiqotlarda esa destinatsiya raqobatbardoshligi modeli keng qo'llaniladi. Ushbu modelga ko'ra, turizm rivoji quyidagi omillarga bog'liq: infratuzilma, xizmat sifati, marketing strategiyasi va innovatsiyalar. Biroq, ushbu model O'zbekiston sharoitida yetarli darajada empirik asosda sinovdan o'tkazilmagan.

Yuqoridagi ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, madaniy va tarixiy turizm sohasida ilmiy tadqiqotlar sezilarli darajada rivojlangan bo'lsa-da, O'zbekiston misolida hududiy darajada integrallashgan, statistik va iqtisodiy tahlillar yetishmaydi. Ayniqsa, 2025–2026-yillarga oid yangilangan ma'lumotlar asosida kompleks baholash ishlari kam uchraydi. Shu sababli, mazkur tadqiqot aynan ushbu ilmiy bo'shliqni to'ldirishga qaratilgan bo'lib, tarixiy turizm destinatsiyalarining zamonaviy rivojlanish tendensiyalarini hududiy va iqtisodiy nuqtai nazardan chuqur tahlil qilishni maqsad qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot metodologiyasi keltirilgan ilmiy yondashuvlarga asoslangan holda ishlab chiqildi hamda unda tarixiy turizm destinatsiyalarining zamonaviy rivojlanish tendensiyalarini kompleks baholash uchun aralash (mixed-method) metodologik yondashuv qo'llanildi. Tadqiqot jarayonida, avvalo, rasmiy statistik ma'lumotlar, xususan, 2025–2026-yillarga oid milliy statistika bazalari, hududiy turizm ko'rsatkichlari hamda xalqaro tashkilotlar (UNWTO, World Bank, WTTC) hisobotlari yig'ilib, tizimlashtirildi. Ushbu ma'lumotlar asosida hududlar kesimida turizm infratuzilmasi, xizmatlar diversifikatsiyasi va iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari aniqlanib, ularning o'zaro bog'liqligi statistik tahlil usullari orqali o'rganildi.

Tadqiqotda taqqoslash (comparative analysis) usuli yordamida Samarqand, Buxoro, Toshkent va boshqa hududlar o'rtasidagi tafovutlar aniqlanib, hududiy rivojlanishning asosiy determinantlari ajratib olindi. Shu bilan birga, integrallashgan indekslash yondashuvi qo'llanilib, turizm infratuzilmasining umumiy rivojlanish darajasini

baholovchi kompleks ko'rsatkich ishlab chiqildi. Mazkur indeks transport xizmatlari, sanitariya infratuzilmasi, turistik obyektlar hamda xizmatlar ko'rsatkichlari asosida hisoblandi.

Bundan tashqari, iqtisodiy modellashtirish yondashuvi orqali turizm rivojlanishining siklik modeli shakllantirilib, resurslar, infratuzilma, xizmatlar va daromad o'rtasidagi funksional bog'liqlik tahlil qilindi. Natijalarni chuqurlashtirish maqsadida sifat tahlili elementlari ham qo'llanilib, mavjud ilmiy adabiyotlar hamda amaliy tajribalar bilan solishtirish amalga oshirildi. Shu tarzda, tadqiqot metodologiyasi kompleks va tizimli yondashuv asosida ishlab chiqilib, O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanish jarayonini ilmiy asosda baholash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqot natijalari 2025-yilga oid empirik ma'lumotlar asosida O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanish holatini hududiy kesimda baholash imkonini berdi. Tahlil natijalari turizm infratuzilmasi, xizmatlar diversifikatsiyasi, iqtisodiy samaradorlik hamda hududiy raqobatbardoshlik darajasi bo'yicha sezilarli tafovutlar mavjudligini ko'rsatadi. Ayniqsa, Samarqand viloyati respublika turizm tizimida yetakchi pozitsiyani egallab, tarixiy turizmning asosiy drayveri sifatida shakllangan (1-jadval).

1-jadval. O'zbekiston hududlarida turizm infratuzilmasi ko'rsatkichlari (2025-yil)

Hudud	Mehmonxonalar (soni)	Madaniy obyektlar	Sanitariya punktlari	Transport xizmatlari
Qoraqalpog'iston	145	210	27	129
Andijon	132	185	23	70
Buxoro	315	420	42	55
Jizzax	120	160	31	91
Navoiy	110	140	41	47
Samarqand	420	510	65	150

Jadval ma'lumotlari turizm infratuzilmasining hududlar bo'yicha notekis rivojlanganligini yaqqol ko'rsatadi. Samarqand viloyatida mehmonxonalar (420 ta) va madaniy obyektlar (510 ta) sonining yuqoriligi ushbu hududning tarixiy turizm markazi sifatidagi ustunligini tasdiqlaydi. Bu holat turizm oqimining konsentratsiyasini oshirib, iqtisodiy samaradorlikni kuchaytiradi.

Buxoro viloyatida ham infratuzilma nisbatan rivojlangan bo'lsa-da, transport xizmatlarining yetarli darajada rivojlanmaganligi logistika cheklovlarini yuzaga keltiradi. Qoraqalpog'iston va Jizzax hududlarida transport xizmatlari sonining nisbatan yuqoriligi infratuzilmaning ayrim komponentlari rivojlanganini ko'rsatadi, biroq mehmonxonalar va madaniy obyektlar sonining pastligi turizmning kompleks rivojlanishiga to'sqinlik qilmoqda. Ushbu tafovutlar hududiy turizm siyosatini differensiallashtirish zarurligini tasdiqlaydi [10] (2-jadval).

2-jadval. Hududlar bo'yicha turistik xizmatlar diversifikatsiyasi (2025-yil)

Hudud	Ovqatlanish obyektlari	Dam olish zonolari	Ekskursiya xizmatlari
Samarqand	520	210	480
Buxoro	410	150	390
Toshkent	600	250	300
Navoiy	180	90	120

Turistik xizmatlarning diversifikatsiyasi hududlarning raqobatbardoshligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Samarqand viloyatida ekskursiya xizmatlari va ovqatlanish obyektlarining yuqori darajada rivojlanganligi turistlarning uzoq muddat qolishiga hamda iste'mol hajmining oshishiga xizmat qiladi.

Toshkent shahrida ovqatlanish obyektlari va dam olish zonalarining yuqori darajada rivojlanganligi ushbu hududda urban va biznes turizmining ustunligini ko'rsatadi. Buxoro viloyatida xizmatlar asosan tarixiy turizmga yo'naltirilgan bo'lib, diversifikatsiya darajasi Samarqandga nisbatan pastroq.

Navoiy viloyatida xizmatlar rivojlanish darajasining pastligi ushbu hududning turizm salohiyatidan to'liq foydalanilmayotganini anglatadi. Ushbu natijalar xizmatlar diversifikatsiyasi turizm daromadlari va hududiy iqtisodiy o'sish bilan bevosita bog'liqligini tasdiqlaydi [11] (3-jadval).



3-jadval. Hududlar bo'yicha turizm infratuzilmasi indeksi (2025-yil)

Hudud	Infratuzilma indeksi
Samarqand	0.89
Buxoro	0.82
Toshkent	0.80
Jizzax	0.65
Andijon	0.60

Infratuzilma indeksi hududiy turizm rivojlanish darajasini integrallashgan tarzda baholash imkonini beradi. Samarqand viloyatining 0,89 ko'rsatkich bilan yetakchi o'rinni egallashi ushbu hududda transport, mehmonxona va xizmatlar tizimining uyg'un rivojlanganini ko'rsatadi.

Buxoro va Toshkent hududlari ham yuqori indeksga ega bo'lib, bu hududlarda turizm infratuzilmasi nisbatan barqaror shakllangan. Jizzax va Andijon viloyatlarida indeks ko'rsatkichining pastligi esa investitsiya yetishmovchiligi hamda infratuzilma rivojlanishining sustligini anglatadi. Bu holat hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni kuchaytiradi va turizm oqimining notekis taqsimlanishiga olib keladi [12] (4-jadval).

4-jadval. Turizm xizmatlari samaradorligi (2025-yil)

Hudud	Daromad (mln \$)	Obyektlar soni	Samaradorlik (koeff.)
Samarqand	950	520	1,82
Buxoro	720	410	1,75
Toshkent	800	600	1,33
Navoiy	300	180	1,66

Turizm xizmatlari samaradorligi ko'rsatkichi daromad va infratuzilma o'rtasidagi nisbatni aks ettiradi. Samarqand viloyatida yuqori samaradorlik (1,82) infratuzilmaning optimal darajada ishlatilayotganini ko'rsatadi.

Buxoro viloyatida samaradorlik yuqori bo'lsa-da, bu asosan tarixiy obyektlarning jozibadorligi bilan izohlanadi. Toshkent shahrida obyektlar soni ko'p bo'lishiga qaramay, samaradorlik darajasining pastligi xizmatlarning to'liq monetizatsiya qilinmayotganini ko'rsatadi.

Navoiy viloyatida esa nisbatan kam infratuzilma bilan o'rtacha samaradorlikka erishilgan bo'lib, bu resurslardan nisbatan samarali foydalanilayotganini bildiradi. Ushbu natijalar turizm rivojida nafaqat infratuzilma hajmi, balki uning samarali boshqaruvi ham muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi [13].

Mazkur tadqiqot natijalari O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanishi hududiy jihatdan notekis va differensial xarakterga ega ekanligini ko'rsatadi. Tahlillar shuni tasdiqladiki, turizm infratuzilmasi, xizmatlar diversifikatsiyasi hamda iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari o'rtasida uzviy bog'liqlik mavjud bo'lib, aynan ushbu omillar hududlarning turizm bozoridagi raqobatbardoshligini belgilaydi.

Xususan, Samarqand viloyati misolida kuzatilgan yuqori ko'rsatkichlar ushbu hududda infratuzilma, xizmatlar sifati va tarixiy resurslardan samarali foydalanish tizimi kompleks rivojlanganini anglatadi. Bu esa turizm oqimining konsentratsiyasini kuchaytirib, daromadlarning barqaror o'sishiga xizmat qilmoqda.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari boshqa hududlarda, jumladan Navoiy, Jizzax va Andijon viloyatlarida turizm infratuzilmasining yetarli darajada rivojlanmaganini ko'rsatdi. Mazkur hududlarda sanitariya xizmatlari, transport tarmoqlari hamda turistik obyektlar sonining cheklanganligi turizm oqimining past darajada qolishiga sabab bo'lmoqda. Natijada, turizm sektoridan olinadigan iqtisodiy foyda ham nisbatan kam bo'lib, bu hududlarning umumiy iqtisodiy rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Mazkur holat hududiy nomutanosiblik muammosini yuzaga keltirib, davlat siyosatida differensial yondashuvni talab etadi.

Turistik xizmatlar diversifikatsiyasi ham muhim iqtisodiy omil sifatida namoyon bo'lmoqda. Samarqand va qisman Buxoro viloyatlarida xizmatlarning keng spektrda rivojlanganligi turistlarning o'rtacha xarajatlarini oshirib, multiplikativ iqtisodiy ta'sirni kuchaytiradi. Aksincha, xizmatlar tarmog'i tor doirada shakllangan hududlarda turistlarning qolish muddati qisqa bo'lib, bu daromadlarning cheklanishiga olib keladi. Ushbu natija xalqaro tadqiqotlarda ham qayd etilgan bo'lib, xizmatlar xilma-xilligi turizm iqtisodiyotining asosiy determinantlaridan biri hisoblanadi.

Bundan tashqari, turizm infratuzilmasi va iqtisodiy samaradorlik o'rtasidagi nisbat tahlili shuni ko'rsatdiki, barcha hududlarda infratuzilma hajmining oshishi avtomatik ravishda yuqori daromadni ta'minlamaydi. Masalan, Toshkent shahrida infratuzilma nisbatan rivojlangan bo'lsa-da, samaradorlik ko'rsatkichlari Samarqand viloyatiga nisbatan pastroq. Bu esa resurslardan foydalanish samaradorligi hamda boshqaruv tizimining muhimligini ko'rsatadi. Aksincha, ayrim hududlarda nisbatan kam infratuzilma bilan ham o'rtacha

samaradorlikka erishilgan bo'lib, bu mavjud resurslardan optimal foydalanilayotganini anglatadi.

Tadqiqot natijalari asosida ishlab chiqilgan iqtisodiy model turizm rivojlanishining siklik xarakterga ega ekanligini ko'rsatadi. Ya'ni, tarixiy resurslar infratuzilma orqali iqtisodiy aktivga aylantiriladi, xizmatlar orqali monetizatsiya qilinadi va turist oqimi orqali daromad shakllanadi. Ushbu daromadning qayta investitsiya qilinishi natijasida tizim yana rivojlanadi. Samarqand viloyatida ushbu sikl to'liq ishlayotgan bo'lsa, boshqa hududlarda uning ayrim bosqichlari sust rivojlangan. Bu esa hududiy rivojlanishdagi tafovutlarni yanada kuchaytiradi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari transport va sanitariya infratuzilmasining turizm rivojidagi hal qiluvchi rolini tasdiqlaydi. Ayniqsa, transport xizmatlari rivojlangan hududlarda turistlar oqimining yuqori bo'lishi kuzatildi. Bu esa logistika infratuzilmasining turizm iqtisodiyotidagi strategik ahamiyatini ko'rsatadi. Sanitariya xizmatlari esa turistlar qoniqish darajasiga bevosita ta'sir ko'rsatib, turizm sifati hamda qayta tashrif ehtimolini oshiradi.

Umuman olganda, mazkur tadqiqot O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanishi ko'p omilli jarayon ekanligini ko'rsatdi. Infratuzilma, xizmatlar sifati, investitsiyalar va boshqaruv tizimi o'zaro uyg'unlashgan holda turizm samaradorligini belgilaydi. Shu nuqtai nazardan, kelgusida turizm siyosatini ishlab chiqishda hududiy xususiyatlarni inobatga olish, investitsiyalarni muvozanatli taqsimlash hamda xizmatlar diversifikatsiyasini kengaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot natijalari asosida O'zbekistonda tarixiy turizm destinatsiyalarining rivojlanishi hududiy jihatdan notekis hamda ko'p omilli jarayon ekanligi ilmiy jihatdan tasdiqlandi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, turizm infratuzilmasi, xizmatlar diversifikatsiyasi va iqtisodiy samaradorlik o'rtasida kuchli funksional bog'liqlik mavjud bo'lib, ayniqsa Samarqand viloyati ushbu ko'rsatkichlar bo'yicha yetakchi hudud sifatida ajralib turadi.

Tadqiqotning asosiy natijalaridan biri shundan iboratki, infratuzilma rivoji va xizmatlar sifati yuqori bo'lgan hududlarda turizm daromadlari hamda iqtisodiy samaradorlik sezilarli darajada yuqori bo'ladi. Aksincha, infratuzilmasi sust rivojlangan hududlarda turizm salohiyati to'liq ro'yobga chiqmaydi.

Shu asosda, tadqiqot turizm siyosatini hududiy differensiallashgan yondashuv asosida shakllantirish, investitsiyalarni muvozanatli taqsimlash hamda xizmatlar diversifikatsiyasini kengaytirish zarurligini amaliy jihatdan asoslab berdi. Tadqiqot natijalari nafaqat ilmiy, balki amaliy jihatdan ham muhim ahamiyatga ega bo'lib, ular turizmni barqaror rivojlantirish, hududiy iqtisodiy o'sishni ta'minlash hamda milliy turizm tizimini modernizatsiya qilish uchun muhim konseptual asos bo'lib xizmat qiladi.

Shu bilan birga, kelgusidagi tadqiqotlar uchun turizm rivojlanishining ekonometrik modellarini ishlab chiqish, panel ma'lumotlar asosida hududiy tahlillarni chuqurlashtirish hamda raqamli turizm va barqarorlik omillarining ta'sirini empirik baholash dolzarb ilmiy yo'nalishlar sifatida tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. World Tourism Organization, *World Tourism Barometer and Statistical Annex*, vol. 22, no. 1, 2024-yil. [Online]. Available: <https://doi.org/10.18111/wtobarometereng.2024.22.1.1>
2. World Bank, *Tourism and Economic Development Report*, Washington, DC, USA: World Bank, 2024-yil. [Online]. Available: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099642505212432465/pdf/IDU1ecbeb3ff1f635141e31aeee1cd5dfd0c200c.pdf>
3. World Travel & Tourism Council (WTTC), *Travel & Tourism Economic Impact 2025: Global Trends*, 2025-yil. [Online]. Available: <https://researchhub.wttc.org/product/travel-tourism-economic-impact-2025-global-trends>
4. R. Abdug'aniyev, *Turizm iqtisodiyoti*. Toshkent, O'zbekiston, 2022-yil.
5. G. Richards, "Cultural tourism: A review of recent research and trends," *Journal of Hospitality and Tourism Management*, vol. 36, pp. 12–21, 2018-yil. [Online]. Available: <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2018.03.005>
6. J. Neidhardt and H. Werthner, "Smart tourism development," in *Information and Communication Technologies in Tourism 2021*. Cham, Switzerland: Springer, 2021-yil. [Online]. Available: https://www.researchgate.net/publication/352924445_Smart_tourism_development
7. D. S. de Almeida, F. Brito e Abreu, and I. Boavida-Portugal, "Digital twins in tourism: A systematic literature review," *arXiv preprint*, arXiv:2502.00002, 2025-yil.
8. M. Á. Montañés-Del-Río and J. A. Medina-Garrido, "Determinants of the propensity for innovation among entrepreneurs in the tourism industry," *Sustainability*, vol. 12, no. 12, p. 5003, 2020-yil. [Online]. Available: <https://doi.org/10.3390/su12125003>
9. S. Zandi, *Revival of the Silk Road using the applications of AR/VR and its role in cultural tourism*. Texas A&M University, 2023-yil.
10. O. Umarov, "O'zbekistonda madaniy turizm istiqbollari," *Qo'qon Universiteti Xabarnomasi*, no. 13, 2024-yil.
11. Z. C. Khakimov and O. K. Azimov, "Prospects for the development of special types of tourism in Uzbekistan," *American Journal of Social and Humanitarian Research*, vol. 3, no. 11, pp. 135–142, 2022-yil.
12. Z. S. Abdullayev, "Turizm sohasining iqtisodiyotda tutgan o'ri va turistik faoliyatni soliqqa tortishning nazariy konseptual asoslari," *Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil*, no. IX, pp. 29–35, 2024-yil.
13. F. K. Ismoilova, "O'zbekistonda turizm infratuzilmasi va uning tasnifi," *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, vol. 1, no. 13, 2024-yil.

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**





+998 93 718 40 07



<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>



t.me/yait_2100